

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József Néherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgönycim: Közhíj, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... .. 482 Lel.

Fél évre ... .. 246 Lel.

Negyed évre ... .. 108 Lel.

Havonta ... .. 86 Lel.

Előfizetők díjazás szerint
vételnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

A szinigazgató.

Írta: Kardos Andor.

A görög koturnusos — kórusos trageédiák — a hatalmas méretű, több ezer nézőre épült, szabadégalatti arénákból, évszázados utjukban, aranydíszes, csilláros, gazdag pompájú színházpalotákba jutottak.

Sophoklesék magas falákokon járó nagy bölcsérelakú kúrtökön át hóbömbölő „kikiáltó” helyett, ma már rendes emberi érzéseket tolmácsoló színészek vannak. A vének kara helyett pedig — ami a görög trageédiák, közvéleménye volt — a napilapok válogatott kritikusi adják le szakavatott véleményüket, amelyek hol kevesebb, hol még kevesebb bölcsességgel terheltek, mint Sopokles öregének kórusokba tömörített filozófiája.

A színházpaloták nagyobb arányu szaporodása, ugy Európában, mint Amerikában, csak a 18-ik század végén, illetve a 19-ik század elején kapott lendületes erőre. Budapesten 1895-ben még csak három kőszínház volt. A Nemzeti Színház, az Operaház és a Népszínház. 1896-ban épült a Vig- és a Magyar színház, utána a Királyszínház jött a sorban, majd a Vá-

rosi színház (Népopera) és így tovább a Belvárosi színház, a Renaissance és a Fővárosi operett színház stb. De ne higye ám senki, hogy a szabadégalatti görög arénáktól a mai színházpalotákig, az emberek — a közönség — kultúrzsomjas vágya fokozta ugyszólván napszükéségté a színházjátszást. Szó sincs róla! Ez olyavalamint lenne, mintha a kakas szavára kezdene virradni! Már pedig ez fordítva van, úgy a hogy Madách mondja: „a kakas kiált, mert hogy virrad”. És így van ez valahogy a szinigazgató kérdéssel is... Azért mert sokan lehetnek szinigazgatók, nem szabad azt hinni, hogy a szinigazgató személyének, vagyoni állapotának mindenkéltől szakképzettségének semmi jelentősége sincsen a színházra, városra, sőt magára az államra is, ahol működik. Ez a kérdés annál érdekesebb, mert a városok, sőt az országok fejlődési lehetőségével, a szinigazgatóval kapcsolatban, talán még nem foglalkozott soha senki. Pedig ha megvizsgáljuk körültekintően ezt a kérdést, megállapíthatjuk, hogy egy tehetséges szinigazgató évtizedes ugrásokkal viheti előre városának, sőt országának és mindenhoá Kisugárzó kulturáját. Egy tehetséges

igazgató vezetése mellett egy-egy színházi este, lelkitalálkozója azoknak az érzéseknek és gondolatoknak, amelyek a közönséget magukkal ragadják és ha nincsen is minden este mélyen szántó irodalmi problémákkal felítve az előadott darab, a mindennapiságot kétségtelenül nemesebb szórakozásra váltja fel. És ahhoz, hogy egy színházi este nemcsak nemesebb szórakozást, de művészi értéket, kulturát is adjon, ahhoz feltétlenül egy tehetséges igazgató, vezérő irányítása kell. A szindarab előkészítése, helyes szereposztása, betanítása, szakavatott vezetés nélkül éppen olyan elképzelhetetlen, mint egy a harctéren küzdő hadsereg, amelynek semmiféle irányítása, vezérlése nincsen. És a darabok előkészítése még nem a háboru, csak a hadgyakorlat. A fegyverek nincsenek élesre töltve, de mint a hogy a hadgyakorlaton a vezérő tábornok meg tudja állapítani, melyik csoport működött helyesen, úgy az igazgatónak is, már a próbák alatt kell felismernie minden egyes erőnek, színésznek és rendezőnek, a helyes vagy helytelen működését, hogy aztán a szerint irányíthassa őket. Ez azonban a szinigazgatótól kvalifikációk primörje, csak a kezdete an-

nak a messze elágazó látókörnek. amit a színjátszás ezer és ezer százból szövődött egésze megvonalmaz. Egy új író felfedezése, aki a szinigazgató tapasztalatainak melegágyában költi ki első művét, a színész-nevelés raffiniált pszichológiája, kibúvárkodása a művész lelkének mélyén csillogó egyéni szépségeinek, amit a ferde irányítás elpusztít, míg a helyes meglátás kivételes nagysággá növelhet, a művelt nyugat nagyskálájú kulturájának áptánálása a színház forró légkörének szomjas földjébe, hogy újra kivirágozzon olyan művészi áteléseket, amelyek az élet szépségeinek illatával árasztják el a várost, az egész országot — ezek — és még száz meg száz fel sem becsülhető értékek azok a kvalifikációk, amelyeket egy tehetséges igazgató adhat annak az országnak, amelynek kulturáját fejleszteni, színházát vezetni, igazgatni elhivatott. Ezek azok a színház-igazgatók, akiket igenis államnak, országnak, városnak, polgárnak minden eszközzel támogatni kell. Példa rá a híres Brahm, aki a modern összjátékos színjátszást hozta és aki Max Reinhardt-ot nevelte, aki aztán császári kéziratfai a színjátszás professzora lett. Reinhardt

Cirkuszok sorsa.

(Végső csapást mér rájuk a megdrágult vasut.)

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A vasuti tarifa újabb nagy megdrágulása hatalmas csapást mért a cirkuszokra, amelyek ugyanis a legnagyobb válsággal küzdenek s minduntalan deputációznak a belügyminiszternél, hogy sorsukon könnyítsen valamit. Nem a fővárosi állandó cirkuszokról van szó, mert azoknak jól megy a dolguk, sőt úgy mondják, fényesen, hanem a vidéki cirkuszársulatokról, amelyek nem maradhatnak hosszabb ideig egy helyen. A létük szorosan összefügg a vasutal s a felszerelés, a lovak szállítása és a személyzet utaztatása egyik legjelentősebb tétel a költségvetésükben. Elképzelhető, milyen csapás számukra most a megduplázott vasuti tarifa. Egymásután szünek meg az utóbbi időben a vidéki cirkuszok, így többek között a más nyarakon a vidéket já-

ró Czaja-cirkusz meg sem kezdte az idén körútját, pedig még nem is tudta akkor, hogy mit hoz az új vasuti tarifa. Ennek az érdekes, de belülről kevésbé ismert világnak egyik régi szakembere mondta el a vasutdrágulás alkalmából a cirkusz nehéz panaszait.

— A vasuti tarifaemelésk most sok vidéki cirkusz számára a kegyelemdőfés lesz, mert már eddig is alig tudtak megbirkozni a felémelt illetékekkel, a százszornál nagyobb helypénzzel, a szegényalaprak, tűzoltóságnak járó díjakkal, a világitási költségekkel, no és az állatok élelmezésével, amihhez a téli eltartás is hozzátartozik. Négy nagyobb vidéki cirkusz birta még idáig: Donnert Alajosé, Talotta Luigié, Gazdagé s a társas Picardi és Küttelé. Ezeknek a nagyobb cirkuszoknak a legnehezebb a sorsuk, az egészen kis társulatok, ahol a tagok jórésze a családból kerül ki s amelyek saját kocsijukon utaznak egyik községből a másikba, jobban birják.

Ha valahol nem jól megy a dolguk, felpakolnak és másnap már egy másik faluban ütök fel a sátrat. — Persze, akinek van sátra. Mert több cirkusz azért szüntette be működését, mert nincsen sátorponyvája. Földöztek, ameddig lehetett, de végre nem segített a föld és bevégezte pályafutását a ponyva. Ujat venni szinte lehetetlen, nyolc-tízmillió koronába is belekerül ma egy ilyen sátorponyva s enélkül nincs cirkusz.

— Természetesen nagyon sokba kerül ma a társulatok fizetése is. Egy közepes cirkusznak legalább tizenöt tagra van szüksége. A vonzó, divatos artistáknak rendkívül magas gázsit kell fizetni, de havi nyolcvanezer koronánál olcsóbb tag egyáltalában nincsen. A jobb magyar artisták közül sokan kénytelenek voltak külföldre menni, ahol szivesen fogadták őket, mert igen jó nevük van. Igen, mert ott tartunk már, hogy a magyar cirkuszi artisták minden téren a legjobbak közé tartoznak. A közön-

ség nem is tudja, hogy akiket megcsodál a lovon vagy a trapézen, magyar fiu s csupán azért használja az idegen nevet, mert így „nagyobb a keletje”. Itt vannak például a bohócok. Azelőtt mind idegenek voltak, ma — Gerardot kivéve — minden jobb bohócunk magyar: az öreg Kendi Jancsi, az éneklő bohóc, akinek a neve Morgenroth Károly, Fred, Csüll (Gruics Károly), Mosca, Fernando (Szegő Nándor) és a többiek. Világhírűek a magyar akrobaták, így például az Edmondo-csoport (Göndör Ferenc és társai), a Fehér-csoport, a 3 Egons Komikus akrobaták. Ohio, Michaelis, Moscané (Kató) idegen neve mögött pedig kitünő magyar artisták rejtőznek. A lovasainkat már régen nem kell felfedezni: a Könyöl-csoportot, a Károlyi-csoportot, Könyöl Gertrudot, Sedozavcot (Webné) mindenütt ismerik. A bűvész a multban mind idegen nációból való volt, ma lovag Kassay, Collin, Corradini, Fann és még egy egész

genije új lendületre vitte az irodalmat, nagyívű pályájával híressé tette nevét és messze külföldre kisugárzó színházi kulturát teremtett Németországnak. — Beöthy László az Unió genialis vezérigazgatója, akinek országos ünneppé avatták 25 éves jubileumát, egy tucat nagyszabású színművészt és ugyanannyi kiváló írórt termelt, akik népszerűvé, a lekeresettebb cikké tették a magyar színpadi irodalmat az egész külföldön.

A bucarestii Nemzeti Színház volt igazgatója, Victor Eftimiu a kiváló költő, drámaíró, és nagy fantáziájú színpadi rendező, a legjobb uton van, hogy nevét híressé és Románia színházi kulturájának nivóját hasonló fokozatokra növelje, akárcsak azok a nagy színházi geniek, akik díszére és hasznára vannak annak az országnak, amelyben működnek. Dr. Janovics Jenő a clujji (kolozsvári) Magyar színház igazgatója máris igazi nagyság, akinek európai műveltsége mellett, rendkívüli igazgatói, vezérlési kvalitásai vannak.

Szendrey Mihály, a bucaresti szindikátus és a clujji Színészegyesület tanácsa egyhangulag nevezett be az aradi Városi Színház vezetésére, kiváló igazgatói tehetség, akit mint virtuóz adminisztratív geniet első helyen kell megemlíteni. A legnépszerűbb emberek egyike a „Miska“ úgy a közönség széles körében, mint a színművészek társaságában. Méltán az. Rendkívüli elme, csupa charm, briliáns színész és a művészeltek pedagógiáját finomabb árnyalatú megérzésekkel nála senki sem érti jobban. Lloyd Georg-nak becézik Szendrey Mihályt a színházpolitikában jártas emberek, de „Miska“ rá is szolgál erre, mert nagyobb diplomata maga Lloyd Georg sem lehet a világkoncert pulpitusán, mint amilyen színházminiszter lehetne Szendrey Mihály valóban

sor mind magyar. És nem kell megfélemlíteni eröművészeinkről, akik közül csak a Czájukat és Schmak Edét, a dzsiu-dzsiu-mestert említjük meg, pedig sok nevet lehetne felsorolni.

— S ez az értékes artista-anyag ha Pesten nem tud elhelyezkedni, mind a külföld felé gravitál. A fővároson kívül sanyaruság a cirkusz élet. A cirkuszok büszké lóállománya siralmasan fogy. Nemrég történt meg, hogy az egyik vidéki cirkusz tizenkilenc lovából tizennyet volt kénytelen eladni, mert nem bírta az állatokat élelmezni. S ezek a mindenre kitanított lovak nem más cirkuszba kerültek, hanem lókereskedőkhöz, s azoktól isten tudja hova, ahol „tudományokra“ senki sem volt kíváncsi. Eppen úgy kocsiba fogják őket, mint más közönséges lovakat. Hát nem tragikus sors ez?

A cirkusz romantikus kora lejárt. Csak a nagy üzemek tudnak megmaradni, a vándor társulatokat megöli a vasút, az illeték és a sok-sok nehézség, amellyel a cirkuszélethez való fanatikus ragaszkodás nem tud tovább megbirkozni.

vezérlő egyénisége a színházpolitika bársony székében.

Előre látható, hogy Eftimiu, Janovics és Szendrey, a színigazgatói tehetségnek — e triász, Románia színházi kulturáját a legideálisabb emelkedettségre fogja fokozni.

Üzleti könyvek az adókiivetésnél.

(A mérleget nem veszik tekintetbe. :: Serb pénzügyi főtanácsos felhívása a kereskedőkhöz és iparosokhoz.)

A most folyó adókiivetések Arad közvéleményét állandóan foglalkoztatják. Általános bírálat alá veszik az adókiivetőbizottságok munkáját, de főleg a speciális adóbizottságét a kiivetett adóösszegek látszólagosan magas voltaért. Mai számunkban foglalkoztunk Serb Sándor pénzügyi főtanácsosnak, a speciális bizottság elnökének kijelentésével, aki magyarázni igyekszik az adóösszegek nagyságát. Ma kapott információimk szerint tényleg elismeri a bizottság elnöke, hogy egyes kereskedőkkel szemben talán szigorubb mértéket alkalmaztak, de ennek nem a bizottság, hanem az illető kereskedők az okai. Ezekkel szemben a bizottság tudatosan alkalmazta a szigorú mértéket, ami abban áll, hogy a bizottság nem fogadta el az adózó fél szóbeli kijelentéseit és mert nem voltak megfelelő iratai, könyvei, amelyekkel kijelentéseit bizonyíthatta volna, azért a bizottság olyan forgalmi összeg után állapította meg az adóját, amilyen forgalmat a bizottság tagjainak véleménye alapján a kereskedő elérhet. Serb főtanácsos szerint minden kereskedő, aki bemutatja összes könyveit, megkíméli magát attól, hogy a bizottságnak kelljen felbecsülnie forgalmi összegét. A mérleget nem vehetik tudomásul, mert a mérleg helyességéről az üzleti könyvek hiányában nem tudnak meggyőződni. A bizottságnak

Kereskedők küldöttsége a pénzügyigazgatónál.

A speciális bizottság súlyos adókiivetései miatt, ahol a most folyó kilenc hónapos csonka évre évi jövedelmeknek is kívánatos adótelemek kerültek a hírlapi közlések szerint is kiivetésre, küldöttséggel keresték fel Arad kereskedelmi szervezetei, a kereskedelmi és iparkamara, a Kereskedők Köre és a Szatal Negustoresc képviselői a pénzügyigazgatóságot. A küldöttséget Marcus Mihály dr. volt prefektus, a Banca Romaneasca igazgatója vezette és tagjai voltak: Adler Andor, Baross Lajos dr., Domán Sándor, Faragó Rezső, Papp Illés a kereskedelmi szervezetek vezetői és Szöllösi Zsigmond dr. a Kereskedők Körének főtitkára. A küldöttséget Margineartiu Titus pénzügyigazgató Petrescu administrator társaságában fogadta.

Dr. Marcus Mihály

kérte a törvény rendelkezéseim belül a méltányosságot és jóakaratot, a felmutatott bizonyítékok méltányos figyelembe vételét. Utána Faragó Rezső fej tette ki részletesen a kereskedők panaszait.

Margineartiu Titus pénzügyigazgató válaszolt részletesen az

ni. Ők azok a tehetségek, akiket államnak, országnak, városnak, polgárnak minden eszközzel támogatni kell, hogy vezérlő egyéniségükkel példát mutassanak azoknak is, akik még kívülük színház-igazgatásra jelöltetnek.

az az álláspontja, hogy a kereskedőnek vagy iparosnak minden állítását írásban kell igazolnia. Így például az árubeszterések körül történt valutáris veszteségeket is. Igazolnia kell a kereskedelmi és iparkamara igazolványával azt, ha valamelyik árucikkénél nem keresi meg a megengedett husz százalékos hasznot. Serb főtanácsos elmondta, hogy vannak kereskedők, akik százezres veszteségekről vagy öt milliós forgalomról beszélnek a bizottság előtt, de állításukat semmivel sem igazolják. Akadt kereskedő, aki nem hozta el a könyveit és amikor erre a bizottság felszólította, még akkor sem volt hajlandó könyveit bemutatni. Serb főtanácsos ezután most felhívja a kereskedőket, hogy vigyék magukkal az adótárgyalásokra összes könyveiket és akkor ezek adatai alapján fogják kiivetni törvény szerinti adóját. Minden kereskedőnek, iparosnak és vállalatnak kell rendelkeznie könyvvel, mert április elsejétől kezdődőleg el van rendelve a kötelező könyvvezetés. Megnyugtatóképpen még közölte Serb főtanácsos, hogy a most megállapított adók még nem véglegesek, mert azok husz napon belül fellebezhetők ahhoz a bizottsághoz, amelynek dr. Moldovan Silvius törvényszéki elnök az elnöke. Dr. Moldovan Silvius személye pedig garancia arra, hogy pártatlanul bírálják el az elsőfokú bizottság határozatait.

elhangozott panaszokra. Hivatkozott a felebezési bizottság máris tapasztalható méltányos ítélkezésére, amely a panaszok 60 százalékanak helyt ad és igyekezett megnyugtani a küldöttek után a kereskedőket. Megígérte, hogy a kiivető bizottság munkálkodásának elvi alapjait ellenőrzik, a súlyos adókulcs mellett az adóalap megállapításánál a törvény által is célzott méltányosságot a bizottság figyelmébe ajánlják és az egyes szakmákban elérhető legkisebb tiszta haszon százalékát kulcsát átvizsgálás tárgyává teszik szakvélemények meghallgatása mellett.

A küldöttség azzal a reménnyel köszönte meg a pénzügyigazgató és az adminisztrátor jóindulatu megnyugtatót, hogy a kiivetések további eredményei tényleg alkalmasak lesznek az eddigi riadalom megnyugtatósára.

Hadügyminiszter és marsall afferja. Varsóból táviratozzák: A szűkebbkörű haditanács tegnap ülésén Szepticzky hadügyminiszter és Pilsudszky marsall között heves konfliktusra került a sor. A hadügyminiszter sértve érezte magát, mert Pilsudszky megkritizálta a katonai szervezetről szóló előterjesztéseit és ezért elküldte a marsallhoz segédeit.

Vasuti merénylők.

(Elhagott terrorista társaság.)

Bucurestből jelentik: A chisinaui sziguranca főfelügyelőség az Oroszországból átszökött terroristák ügyében folytatott nyomozás során jó fogást csinált. Lipcanban letartóztatta Turcan Pavel ottant terroristát, akinek lakásában nagy mennyiségű robbanó anyagot talált, köztük huszonhat darab bombát, tizenhárom kiló kartácsdynamitot, azonkívül a robbanó anyagoknak egész tárházat. Megállapították, hogy ezeket az anyagokat Oroszországból csempészték át a Dnyeszter vizén abból a céltól, hogy itt állandó robbantásokkal nyugtalanítsák egész Besszarábiát. Különös feladatuk az volt, hogy a besszarábiai vasutakat állandóan nyugtalanítsák. Az elfogott Turcan Pavel cimkosai Samsonow Péter, a moszkvai kémiskola vezetője és Petrovics Antal csempész voltak. Az utóbbinak a sziguranca főnökség szintén nyomában van. Megállapították, hogy ez a társaság követte el ez év április havában azokat a sorozatos vasuti bombamerényleteket, amelyekkel heteken át rettegésben tartották a besszarábiai vonatok utasait.

Az amerikai dollárkirályok.

(Már csak huszonegyen vallják be, hogy évi jövedelmük meghaladja az egymillió dollárt.)

(Az Aradi Közlöny newyorki levelezőjétől.) A háboru befejezése óta egyre csökken azoknak a Dáriusoknak a száma, akiknek az évi tiszta jövedelme meghaladja az egymillió dollárt, az adóstatistikai hivatalnak az 1922-ik évi befolyt jövedelmi adókról csak most kiadott jelentése szerint. Amig ugyanis 1916-ban 206, 1917-ben 141, 1918-ban 67, a rákövetkező esztendőben 55, 1920-ban 34, 1921-ben már csak 21 olyan cég és család volt, amely nem restelte bevallani, hogy neki több tiszta jövedelme van egymillió dollárnál s nem állotta a fokozott jövedelmi adót is ezért megfizetni. Összesen 6662176 cég és egyén fizetett ez évben jövedelmi adót, összesen 719 millió és egynehány dollárt, — tehát jóval kevesebbet, mint az ember a szédítő gazdagságok látára és hallatára s az adófizetők nagy számából következtetni merne. Az egész ország 110 milliónyi lakosságának csak alig hat és egy, negyed százaléka fizetett jövedelmi adót. Az elmúlt esztendő statisztikájának összeállításán most dolgoznak. Annyi már is megállapítható, hogy még kevesebb azok száma, akik nem voltak képesek letagadni a milliós jövedelmüket, mint a megelőző esztendőben.

Érdekes adatokkal szolgál Michigan állam központi adóhivatalának szintén most nyilvánosságra

hozott statisztikája, amely már az 1922-ik évi. E szerint Michigan államban mindössze két ember van, akinek a jövedelme az elmúlt esztendőben többre rugott egymillió dollárnál. Ezek ketten együtt közel hét és fél millió jövedelmet vallottak be, s mintegy négy millió dollár jövedelmi adót fizettek be.

Kiss Jancsi.

(Mehalt egy régi aradi cigányprimás.)

A régi fánkos báfakból, hajnalig való kumpolásokból, hamlsítatlan magyar éjjeli zenékből az aradi ablakok alatt: ki ne emlékezne Kiss Jancsi cigányprimás nevére, akinek a vonóján egy generáció viadott sírva vagy sírt vigádván, ha bor vagy pezsgő gyöngyözött az asztalon. Tánccsókák fehérruhás bakfisai, ma már bizonyára fiatal asszonykák ejtettek egy-két könyvet, ha megtudják, hogy Kiss Jancsi, Arad egyik régi, igazi magyar cigányprimása ma meghalt. Sírba teszik azt, aki mosolyt, táncot és hajnalba firtó éjszakákat muzsikált az aradi felkék fölött. Eltemetik Kiss Jancsist, ki tudja, hányan lesznek ott a koporsója mellett azok közül, akiket mindig vidított a vonója? Talán csak néhány más cigányzenekar muzsikál a halott primásnak kollégiai megemlékezés-képen. Mert rótaszó nélkül még a cigánybanda vezére sem hial meg. Eltemetik és a népdal szerinti, ezúttal az aradi cigánysoron lesz nagy sírás-rivás, meghalt szépen Kiss Jancsi a primás.

Titkos tárgyalás.

Londonból táviratozzák: A minisztertanácsban, amelynek lefolyását titokban tartják, lord Curzon külügyminiszter beszámolt a francia és belga nagyköveteikkel folytatott megbeszéléséről. A Renterignökség azt mondja, hogy ha a helyzet kényes, mint a mostani, amikor nyilvánvaló eltérések mutatkoznak a szövetségesek között, e véleménykülönbségek kiemelése csak káros lenne. A titoktartás sohasem kívánatosabb, mint ma. De azért céltalan annak a ténynek eltitkolása, hogy a helyzet súlyos és hogy a mostani tanácskozásnak döntő a jelentősége az angol-francia viszonyra.

Párisból táviratozzák: A francia sajtóban a helyzetről pesszimis ta a hangulat. A *Journal Industriel* szerint Franciaország hajlandó irásban válaszolni, de a papírosra lezögegettek még jobban kiélezik a helyzetet, mint a szóbeli tárgyalások. Anglia visszavonhatja aláírását a versailles-i békeszerződésről, ezt azonban Franciaországnak nem szabad kikényszerítenie.

Párisból táviratozzák: A *Petit Parisien* szerint az angol-francia tárgyalások során ellentét merült fel, hogy milyen legyen a Ruhr-megszállás, ha a passzív ellenállást megszüntetik. Az angolok követelik a megszálló csapatok azonnali és teljes visszavonását. A franciák és a belgák azonban ragasz-

kodnak a fokozatos kiűrléshez. Az angolok a megszállást minden áron meg akarják rövidíteni, kijelentvén, hogy az csökkenteni Németország fizetőképességét, a franciák ellenben ki akarják tolni. A tárgyalásra nézve megegyeztek, hogy azt teljesen titokban fogják tartani.

Londonból jelentik: A Havas fávirati iroda jelenti, hogy a kormány előtt olyan javaslatok fekszenek, amelyeket megvizsgál abban az esetben, ha a francia kormány kitart jelenlegi politikája mellett.

Az „Aradi Közlöny“

az új évnegyed fordulóján néhány őszinte szót intéz azokhoz, akik a lap fenntartó oszlopa és támogatói.

Azok a horribilis és meg-növekedett kiadások, a melyek mostanában az újságelbőltítést egyenesen problematikusává teszik, azt kívánják, hogy az Aradi Közlöny ragaszkodó előfizetői az előfizetési díjuktól lejrátakar pontosan megújítsák, hátralekos előfizetőink a tartozásukat kiegyenlítsék és az új előfizetők legalább egy negyed évi előfizetési összeg előzetes be-küldése mellett tegyenek eleget a megrendelés üzleti szabályainak.

Erőtelj magyarságának ma nincs elterjedtebb, olvasottabb és becsültebb cétu újsága mint az Aradi Közlöny.

Akik lapunkat most megrendelik, azoknak az Aradi Közlöny-t július 15-ig ajlmentesen küldjük és az előfizetést csak 15-től kezdve számítjuk.

A halott császár palotájában.

(Ujabb jelentés a berlini betörésről.)

Az Aradi Közlöny berlini jelentés alapján megírta, hogy I. Vilmos néhai német császár palotájába betörték és onnan több értékes dolgot elvittek. A nyomozás, mint azt egy újabb berlini távirat jelenti, megállapította, hogy a tolvajok nem kívülről hatoltak be, hanem még nappal kopódtak be a könyvtárterembe, amelyet napközben többen látogattak meg. Ez a terem tulzsufolt berendezési tárgyakkal és így a tolvajok könnyen elrejtőzhettek, hogy a tisztviselő, aki a termet bezárta, nem vette észre őket. Több apróbb értékes tárgyon kívül a néhai császár dolgozószobájából elloptak egy értékes diszkardot, amelybe az „isten velünk“ szavak, egy császári korona és egy W. betű voltak bevésve. A gravírozás végig kék és fehér gyöngyökkel és rubintokkal volt kirakva. A tolvajok, hogy értékes zsákmányukat könnyebben elvihessék, a kard pengéjének azt a részét, amelyen nem volt gravírozás, letörték és ezt meg is találták a helyszínen. A tolvajok működését egy tüzőltő észrevette, mert meghallotta, amikor a könyvtárterem ablakát kitörték és az

üvegdarabok hatalmas csörömpöléssel hullottak a földre. Azonban a tetteseket nem láthatta meg az éjszaka sötétjében, mert az erkély, amelyre kiugrottak, növény-

Szerelmi dráma a Központi-szállóban.

(Egy fiatal mechanikus rálőtt Dan Niels táncosnőre, azután öngyilkos lett. :- Az üldöző szerelmes. :- Az utolsó levél. :- Riadalom a szállóban.)

Az aradi Központi szálló nyugalmát ma hajnalban véres szerelmi tragédia zavarta meg. A hajnali zivatar menydörgésébe két revolverdörrenés vegyült és a tragédia egyik hőse, egy meg-gondolatlan gyerekeber ma már holtan fekszik a közkörház hullakamrájában, a másik egy fiatal táncművész nő fején tátongó sebbel várja és reméli, hogy az orvostudomány visszaadja-e az életnek.

Dan Niels táncosnő július elsején lépett fel először a Központi kerthelyiségében. Az ügyes, szép arcú táncosnőt a közönség fiamarosan megszerette és szívesen tapsolta táncproduktaimait. Tegnap este tíznegy óra után lépett a pódiumra Dan Niels és félket-tőkor ismét fellépett, mint a műsor utolsó száma. Záróra után felment a lakásába a szálló első emeletén levő 26. számú szobába. A vendégek nagyobb része aludt már. Ennek tudható be, hogy senki sem hallotta a civódás zaját, amely a tragédiát megelőzte. Ehhez járult még az a hatalmas égi-háboru menydörgéssel és villámlással, amely két és négy óra között Arad felett elvonult.

Kibékülés, vagy halál?

A táncosnő belépett szobájába és ott találta egyik oradeamarei (nagyváradi) ismerősét, Irimias József mechanikust aki hetek óta üldözi szerelmi aránlataival. A fiatalember könyörgött a táncosnőnek, hogy hallgassa meg és menjen vele Váradra. Dan Niels erre nem volt hajlandó és kiakart utasítani a követelő fiatalembert. A szerelmes fiu azonban nem akart távozni, hanem belülről bezárta a szoba ajtaját. A táncosnő kinyitotta az ajtót, hogy segítségért kiáltson, erre a fiatalember kirántotta zsebéből revolvert és rá akarta sütni szerelmére. Kétségbeesett élet-halál harc keletkezett közöttük. Az elkerekedett embernek csakhamar sikerült a leányt rádobni az ágyra és revolverét halántékának szegezve rákiáltott:

— Ha nem békülsz ki velem agyonlőlek!

A megrémült leány nem felelt, hanem kétségbeesett zokogásba tört ki.

Hogy történt a merénylet?

A fiut láthatólag meglágyította a leány zokogása és revolverét az asztra tette. Akkor ismét könyörgögni kezdett, majd átkar-ta ölelni a táncosnőt. Dan Niels erőlyes védekezése valósággal elvette a fiu eszt. Rárohant és öklével ütni kezdte. A leány menekülni akart. Az asztal körül kétségbeesett üldözés keletkezett. Dan Niels sikoltozott, segítségért kiáltott, de nem hallotta senki. A fiu felkapta az asztra dobott revolvert és az utólért leányt rádobta az ágyra.

— Akarsz velem jönni? kiáltotta vadul. — A leány nem vála-

zettel van befuttatva. Mire a tűzoltó értesítette a személyzetet és a tettesek keresésére indulhattak, azok már messze jártak az éji homályban.

szolható, mert a fiu a revolvert halántékának szegezve elsütötte. Dan Niels arcát előntötte a vér, de nem vesztette el eszméletét, hanem az ajtó felé vészszorgott.

Riadalom a szállóban.

A revolverlövés zajára már felébredtek a közeli szobák lakói. Megszólaltak a csengők a folyosón és a portás felkékjében. Dan Niels szobájával szemben van a folyosó végén Mezey Lajos kabaré-művész és neje szobája. Mezeyné ébredt fel először a revolver lövés zajára, felköltötte férjét, a ki kiugrott az ágyból és a folyosóra rohant. Ebben a pillanatban nyílt ki Dan Niels szobájának ajtaja és kivánszorgott rajta véresen, főrögve a táncosnő. Menekülni akart. De a folyosó közepén eszméletlenül terült el a szőnyegen Mezey Lajos öbe kapta a szerencsétlen leányt és bevitte szobájába.

A véres tragédia után néhány percre megjelent a helyszínen Gritta Ovidiu rendőrprefektus és bement a huszonhatos számú szobába. Ott feküdt Irimias József vérző fejjel a szoba közepén eszméletlenül. Kezében szorongatta a revolvert és jobb halántékából csurgott a vér. Az asztalon tintavárat irt cédula volt, amelyen a következő állott:

— Közös elhatározással halunk meg. Kérem, hogy azonnal értesítsék édesanyjamat. Nagyváradon a Péter-utcában lakik. Közös sírban temessenek el.

A rendőrprefektus a szobájában.

Megérkezett a helyszínré dr. Munk Béla orvos, aki először Dan Niels sebéet kötözte be. A súlyosan sérült leány visszanyerte eszméletét és Gritta Ovidiu rendőrprefektus kihallgatta. A jegyzőkönyvet Mihailovits rendőrkömisszár vezette. A leány a kiállott izgalmtól és a nagy vérvesztésztől megrögt hangon adott válszókat. Elmondotta, hogy Temesvárról jött Aradra. A merénylettel Nagyváradon ismerkedett meg.

Közben megérkeztek a mentők és a két sebesültet beszállították a közkörházba. Mindkettőjüket a kórház sebészeti osztályán helyezték el. Irimias József egy pillanatra sem nyerte vissza eszméletét és ma reggelre meghalt. A revolvergolyó jobb halántékát hatolt be és megsértette az agyat. Az operáció sem segíthetett volna rajta. Dan Niels a bal halántékán sebesült meg. Szerencséjére a revolvergolyó megakadt a koponyacsontban és nemesebb szerveket nem sértett. A táncosnő dr. Moldovan János a közkörház főorvosa ma reggel megoperálta. A műtét sikerült, a golyót eltávolította a sebből.

A kórházban a táncosnőnél.

Meglátogattuk a sebesült táncosnőt. A sebészeti osztály első emeletén a C. teremben fekszik

Ágya fölött a fekete táblán krétával van a neve fölírva: *Saller Anna*, bécsi születésű, 25 éves. Ez a polgári neve Dan Nielsnek. Közvetlen az operáció után érkezett oda. Kiséretünkben egy rendőrtiszt jött fel, aki kiakarta hallgatni a sebesültet. A néhány perccel azelőtt lefolyt operáció miatt el akarta hiasztani a kihallgatást, de amikor Saller Anna megtudta, hogy ott vagyunk, csendesen megszólalt:

— Csak tessék kérdezni!
— Foglalkozása táncosnő, ugyebár? — kérdezte a rendőrtiszt.

— Klasszikus táncművésznő vagyok! — felelte csendesen, de önérzetesen Saller Anna. Azután elmondotta a gyilkosság lefolyását. Amikor megtudta, hogy egy levelet találtak az asztalon, amelyre az volt írva, hogy közös elhatározással követték el a tettet, kijelentette, hogy az nem igaz, mert ő nem szerette Irimiást, aki hetek óta üldözi szerelmével és miatta otthagya mesterségét és beállott artistának. Amikor megtudta, hogy a merénylője meghalt egy pillanatig gondolkodott és aztán csak ennyit mondott:

— Megérdemelte!

Az utolsó levél.

Az orvosi vélemény szerint a táncosnő sérülése, ha komplikációk nem állanak be, esetleg ágyhártvyagulladás, akkor nem életveszélyes. Érdekes, hogy a húszonhatos számú szoba kulcsát, ahol a véres tett lefolyt, sehohsem találják. Ebből azt hitték, hogy Irimiás zsebébe fette a kulcsot. Elmentünk a közköri ház hiulkamrájába. Ott fcszik a tragédia hőse holtan. Elegáns pepitarulia és sárga cipő van rajta. Zsebeit kikutatták, de a kulcs nem volt nála. Valószínű, hogy az utolsó levelet Irimiás már előre megírta. Ez abból következethető, hogy tintával volt írva és a szobában kéznél nem volt tinta. A levelet először ceruzával írta meg a tragikus sorsu mechanikus és a ceruzával írott levélben csak öngyilkosságról beszélt. Később határozhatta el, hogy a táncosnőt is megöli, mert a ceruzával írott levélre tintával erőteljes vastag vonásokkal írta meg az utolsó levelet.

A duisburgi halottak.

(Megszigorították az ostromállapotot.)

Brüsszelből táviratozzák: A duisburgi robbanás áldozatainak holttesteit Brüsszelbe szállították, ahol nagy katonai pompával fogják őket eltemetni.

Berlinből táviratozzák: A duisburgi robbanásnál életüket vesztett belga katonák száma tizennyolcra emelkedett. A sebesültek nagy részének állapota válságos. Általánosságban azt hiszik, hogy a robbanó anyagot a kocsiban helyezték el. A hatás után itélve, igen nagy mennyiségű volt a robbanó anyag, amely a vasúti kocsit teljesen szilánkokká szakította. A szigorított ostromállapotot a legapróbb részletekig életbe léptették. Ennek következtében igen sok autót foglaltak le, köztük olyanokat is, amelyek semleges zászlókkal futottak. Minthogy később

az ostromállapotot *Mühlhelme* és *Ruhrortra* is kiterjesztették, ezekben a városokban megszűnt az utcai közlekedés. A színházak, mozik és éttermek zárva vannak. A belga csapatok között nagy az izgalom. Attól lehet tartani, hogy újabb szabotálás végzetes következményekkel járhat a tuszokra.

Berlinből táviratozzák: Dr. Most néppárti birodalmi gyűlési képviselőt, aki mint az alsórajnai kereskedelmi kamara szindikátusa Duisburgban lakik, a duisburgi hidon történt robbanás miatt tusként letartóztatták. Dr. Most, aki éppen amerikai utjáról tért vissza, a szerencsétlenség idején nem is tartózkodott Duisburgban.

Hogv áll a leu?

Július 5-én fizettek 100 lelért:

Aradon:

2.84 svájci frankot,
8.26 francia frankot,
16.66 szokolt,
4.200 külföldi magyar koronát,
5.000 tényleges magyar koronát,
7.400 belöldi magyar koronát,
76.900 német márkát,
35.000 osztrák koronát.

Párisban 8.30 frankot

Budapestben 4250—4650 koronát

Bécsben 36'000 osztrák koronát

Berlinben 85'000 márkát

Londonban 1 font 900 lei.

Irodalom, művészet

* Heti műsor. Péntek: *Ámor*, a művésznő fellépte. Péntek: *Ámor*, a pénzügynök. Szombat: *Bob herceg*. Vasárnap d. u.: *Csizmadia* mint kísértet. Este: *Bob herceg*.

* *Epedő leányszívek* rajonganak Bob hercegért, aki hosszú pihenés után énekli ismét az aradi színházban a bűbajos melódiákat, amelyek szépek s örökéletűek. A közönség leg többje előtt ismerősként elevenednek meg ennek a csodaszép operettnek alakjai és a nézőtér csendesen együtt énekli Bob urfiával a belépőt. Bob herceget az aradi közönség kedvence. Balogh Böske játsza.

* *A csizmadia* mint kísértet, egyike a legnépszerűbb daraboknak, amelyet rendes esti szereposztásban, mérsékelt helyárák mellett vasárnap délutánra tűzött műsorra a színház igazgatósága.

* *Serényi József: Mimóza*. Az erdélyi könyvpiac újdonsága. Serényi József „Mimóza” című novellás kötete. A könyv szerzőjét ismeri már az erdélyi közönség. A szerzőnek nemrégiben megjelent „Örök szerenád” című verseskötetét meleg fogadtatásban részesítették. Újabb kötetében formaképessége és stílusa sokkal jobban domborodik ki. Az író megkapóan állítja elének az alakokat, amelyek lelkében születtek meg. Az az út, amelyen Serényi József halad, nem a sablonos utánérzés, hanem egyéni. Könnyed erotika, frapáns témaválasztás és bizonyos kiforrottság jellemző Serényi József írásaira. (V. I.)

* Az aradi színház primadonnája, R. Horváth Mici, aki éveken keresztül kedvence volt a színházlátogatóknak, június 16-án, kétfőn vesz búcsút Aradtól legjobb szerepeinek egyikében, a Csárdáskirálynőben. Horváth Mici fellépése minden egyes

alkalommal a legteljesebb sikerjegyében folyt le. Művészete mellett hatalmas támogatója volt szépsége, csodás hangja, amelyek együttvéve tették őt Erdély egyik legelső primadonnájává. Darabok sikerei fűződnek nevéhez. Horváth Mici, akit Aradon nem előzött meg a reklám,

Eltemették a halálvonat áldozatait

(Újabb részletek a vintileanai katasztrófáról.)

Bucurestiből táviratozzák: A vintileanai vasúti szerencsétlenség áldozatait tegnap temették el. A kormány képviselőiben Mosoiu közlekedésügyi miniszter jelent meg a temetésen. Az egyházi szertartást a buzeui püspök végezte. Mintegy 2000 ember, rokon és hozzártatózó kísérte utolsó útjára a szerencsétlenség áldozatait. Megrázó és szívbemarkoló jelenetek között helyezték a koporsókat a tömegsírba. A kormány képviselőiben Mosoiu tábornok mondott rövid beszédet a sirnál: a kötelességek fokozottabb teljesítésére kérte a vasutasságot. *Troicescu* csendőrszázados pedig a katasztrófánál életüket vesztett csendőröktől bucsuzott el. Mosoiu közlekedésügyi miniszter megcáfolja a vintileanai vasúti szerencsétlenségről a Luptában közölt intervjút. (Rador.)

Bucurestiből jelentik: A nagy szabású vasúti katasztrófáról egy szemtanu a következőket mondotta:

— Aki valamiképpen megmenekültek, az irtózat kifejezésével arckon álltak körül a romhalmazt, s némán, halálos csendben nézték azt az emberfeletti munkát, amelyet a kirendelt katonák, munkások végeztek, hogy a vintileanai halálvonat roncsai alól kiszabadítsák a halottakat, a sebesülteket. A halottak számára hirtelenében egy hosszú állványt ácsoltak össze. Itt feküdtek sorjában a halálvonat halott utasai. Egymás mellett feküdt két fiatal, jól öltözött leány, fiatalok, menyasszony sorból való, s mellettük egy elegáns sellyemruhába öltözött nő holtteste. Ujjain drága gyűrűk ékkövei csillogtak. Az első órák zürzavarában megjelent a tolvajok hada: minden elmozdíthatót, börtöndöt, utitáskát, ruhaneműt, gyűrűket, órákat, amit csak képesek voltak a romok alól, a halottakról és a sebesültektől összeszedni, vitték magukkal.

— A halál torkából megmenekült utasok beszéltek, hogy amikor az összeütközés megtörténte után az ijedség kábulatából felocsudtak s látták azt az irtózatot romhalmazt, amely alól emberi roncsok segélyt kérő nyöszörgése hangzott, szinte parancsszóra a düh és elkeseredéstől elvakultan az állomási előjáró keresésére indultak azzal a spontán elhatározással, hogy meglincselik. Erre azonban nem kerülhetett sor: a katasztrófa megtörténte után az állomási személyzet közül alig

mégis egy csapásra hódította meg az aradi közönséget, amely változatlanul megtartotta őt szeretetében leg első fellépésétől kezdve egész mostanáig, amíg el nem érkezett a bucsuzás órája. A szeretet spontán megnyilatkozása veszi őt körül bucsuia alkalmával.

volt valaki a helyszínén. Mind elmenekültek. Megrettentek attól a felelősségtől, amellyel a sok kioltott emberéletért tartoznak. Csak később, lassan szivárogtak vissza a katasztrófa helyszínére előbb az alsórendű alkalmazottak, majd száználmas, az irtózatotól és félelemtől eltorzult ábrázattal *Dragoiu*, az állomási előjáró is. De ekkorra már ott volt az első segélyvonat a munkásokkal, akik tüstént hozzáláttak a mentési munkálatokhoz, a romok eltakarításához s nem sokkal utána jöttek Bucurestiből az államvasutak igazgatóságának képviselői is, akik azonnal brizet alá vették *Dragoiu*.

— A vintileanai vasúti katasztrófa szinte páratlanul áll az utóbbi évek vasúti szerencsétlenségei között. A személyvonat mozdonya, a postakocsi és három személyszállító kocsi, amelyen egyesén voltak első, második és harmadik osztályú fiülkék, apró darabokra törve hever a pályatesten s darabkaik vérrel vannak lefröccsenve, emberi testek roncsai vannak szilárdan közéjük ékelve. Igen sok a halott, akiket csak azért nem lehetett agnoszkálni, mert lejjük hiányzik.

— Az egyik halott mellett — fiatal, életerős ember volt — az apa sirt. Siratta fiát és siratta azt a kis vagyont, amit fiára bízott: hatvanezer leit. Együtt utaztak, egyetlen vagyontkáját, falusi kis házat adta el s fiával együtt utazott többi gyermekeihez új otthon keresni. A hatvanezer leit a fiának adta, tegye el ő, bizonyosabb ott, mint nála, az öreg embernél. A hullarablók kivették a halott fiu zsebéből a pénzt s az öreg ott ült a perronon, fia nélkül, vagyon nélkül.

— A sebesültek legtöbbje egész életére nyomorék marad. Az orvosok a bucaresti Kórházban éjjelnappal dolgoznak s a nehezebbnél-nehezebb műtétek egymást érik. A Filantropia-Kórházban ápolják *Tudor György* asztalost, aki a katasztrófa alkalmával nem sebesült ugyan meg, de a borzalmas látván az ijedségtől megvakult. *Tudor György* elmondta, hogy az összeütközés pillanatában kiesett a vonatból s eszméletét veszítette. Amikor magához tért s maga körül nézett, a halottak borzalmas tömegét látta. Ez, s a sok borzalom, aminek tanuja volt s a halálhörgés, amely minden oldalról hálatszott, megrémítették. Belhunyta

szemeit, hogy ne lássa a rémségeket s amikor néhány pillanat múlva újból felnyitotta azokat, rémülten állapította meg, hogy sze-

mevilágát elvesztette. E pillanat óta semmit sem lát. Orvosi körökben rejtélyesnek találják Tudor György esetét.

Újabb bombamerénylet Mainzban.

(Százmillió márka hádisarc egy német városra.)

Párisba érkezett mainzi jelentés szerint az ottani vasútépület ellen merényletet követtek el. Két bombát helyeztek el, melyek közül az egyik fölrobbant és jelentős dologi kárt tett. Egy harminc fontnyi vasdarabot a robbanás letépett és elsodort. Több büntető intézkedést fogamatosítottak, így beszüntették a vasuti forgalmat és este kilenc órakor bezárnak minden nyilvános helyiséget. Öt tekintélyes polgárt tuszu szedtek. A megszállt terület teljes elzárása következtében Majna-Frankfurtban nagy pánik uralkodik. Egész nap egymást érik a riasztó hírek. Minden pillanatban várják a város megszállását. Ezek a hírek egy ké letkeztek, hogy a francia határőrök körülbelül négyszáz lépéssel közelebb vonultak a városhoz és most közvetlenül annak határánál állnak. Tíz és tizezer munkás, akiknek munkahelye megszállt területen van, nem tud a határon átjutni és most fokozza a város zsúfoltságát és az abban uralkodó izgalmaságot.

Berlini jelentés szerint a franciák az ostromállapotot kiterjesztették Oberhausenre és Hamburgra, Oberhausen városára a vasuti állomás telefonvezetékeirek állítólagos meg rongálása miatt **százmillió márka pénzbüntetést** róttak ki. A legújabb hírek szerint a megszállt határhoz abból a célból, hogy a forgalom elzárását minél tökéletesebben ke-

resztülvihezzék, az egész megszállt területen az őrszemeket oly szorosan vonják össze, hogy az őrszemek szemmel tarthatják egy mást. Mühlheimen, Oberhausen és Hambornn teljesen elszigetelték egymástól, aminek következtében **minden forgalom megszakadt.**

Wiesbadeni jelentés szerint az ottani birodalmi bank fiókját szombaton erős katonai osztag szállotta meg, a bankban talált pénzt teherautókra rakták és elszállították. Tegnap délután elzárták a franciák Hörde városának legnagyobb részét és megszállták a városházát. A lakosoknak házukban kell maradniuk. A villamosvasuti közlekedés megszűnt. A rendőrség számos hivatalnokát és valamennyi bünyügyi tisztviselőt letartóztatták. A Havas ügynökség **koblenzi** jelentése arról számol be, hogy a mainzi bombát találták, amelynek közül az egyik fölrobbant, de csak jelentéktelen kárt okozott. A megtört intézkedéseket megtették és a merénylettel kapcsolatban a franciák Mainzban öt embert kiutasítottak, három embert pedig, akiket a merénylettel gyanúsítanak — letartóztattak.

Essenből táviratozzák: A franciák és belgák a megszállt és a meg nem szállt német területek között drótsövényt húztak és a drótsövényvonalán lövészárkokat ásattak, amelyekben hadi elhelyezésben csapatok vannak.

A legfelsőbb fedélzeten pedig nyomda is van, amelyen a rádiótáviró utján szerzett híreket újságba dolgozva nyomják ki, a mely azután hajóhírlap elnevezéssel néhány óra múlva a legfrissebb világeseményeket közli a hajó utasaival.

Sport.

— Az Aradi Torna-Egyesület választmányi ülése ma este 9 órakor a Városi kávéházban.

— A göteborgi olimpiász. Göteborgból táviratozzák: Az olimpiai versenyek negyedik napján a 3000 méteres síkfutásban Wide svéd győzött 8 perc 30.4 másodperces világrekord alatt. Wide ezuttal már a harmadik számban győzött. A 110 méteres gátfutásban I. Kasten (Németország) 15.5 mp., 2. Trosstbach (német) 15.6 mp. A 200 méteres síkfutás döntőjében I. Carr (Ausztrália) 21.9 mp., 2. Houben (Németország.)

— Az Aradi Atletikai Club jótékony célú telepünnepélyét augusztus hó 19-én tartja sporttelepén. Az ünnepély, melynek megrendezésén Laczay Endréné urnó vezetésével száztagú rendezői gárda fáradozik, az összes hasonló ünnepélyeknél fényesebbnek ígérkezik, mivel annak sikere érdekében Arad összes társadalmi körrel munkálkodnak.

HIREK.

Volt aradi vállalkozó ellen negyven feljelentés csalásért

Az Aradi Közlöny már hónapokkal ezelőtt irt egy volt aradi vállalkozóról, aki nagyobb összeg erejéig károsított meg egy automobil-garázs tulajdonost. Az illető ellen a napokban számos feljelentés érkezett a rendőrségre. Csak Aradról negyvenen jelentették fel, mert itt sefför-tanfolyamot hirdetett, felvette a tandíjakat és a tanfolyamot nem tartotta meg. Ugyan így járt el Clujon (Kolozsváron), Sibiu (Nagyszébenben), Targu-Mures (Marosvásárhelyen) és Bucurestiben. Ezekből a városokból szintén hasonló feljelentések jöttek az aradi rendőrségre. Egy feljelentés szerint a volt vállalkozó kétszer eladott, azután elzalogított egy motort keréknárt, amely nem az ő tulajdona volt. A megvádolt ember ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— A királyi pár külföldi utazása. Bucurestiből táviratozzák: Az Adeverul értesülése szerint a királyi pár septeberben vagy októberben Havában meglátogatja Páris, Rómát, Brazsvelt és Londont. Ferdinánd király és Mária királyné utazása már most bizonyosra vehető, csupán a látogatás időpontjára vonatkozó tárgyalások folynak a külföldi udvarokkal. (Rador.)

— Hivatalában a budapesti román követ. Budapestről jelentik: Starcea Trajan román követ szabad-ságáról visszatért.

— A prefektus autóbaleset érte. A megyei prefektura ma telefon-értesítést kapott Gergescu János prefektus, helyi vezérfelügyelőtől, hogy Buziásról elindult Arad felé, azonban utközben az autóját defektus érte és így annak kijavításáig kénytelen az utját megszakítani. Valószínű, hogy a prefektus holnap már itthon lesz és ismét átveszi hivatalát.

— Az alispán a megyében. Arad megye megyei tisztviselői karát dr. German Joe alispán a szombati román ünnep napjára Moneasara (Menyházára) értekezletre hívta össze, amelyen a tisztviselői segélyalap létesítésére vonatkozó statumot fogják megbeszélni. Az alispán Menyházáról utazik reggel Ociura (Ócsra) vasárnap egy bizottsággal az ottani fakitermelő-vállalat iparvasutiának közigazgatási bejárást fogja végrehajtani.

— Hol működnek az adóhivatoságok? Az aradi adóhivatoságok holnap, pénteken a következő utcákban folytatják munkájukat: az I. a Caminarianu (Legelősr) utcában, a II. a Parche Protopopescu (Bethlen) utcában, a III. a Cosbuc (Wesselényi) utcában a 47. számtól és ennek befejezése után a Horia (Széchenyi) utcában, a IV. a Bratianu (Weitzer János) és a Consistoriului (Barthány) utcában a visszamaradt tételeket az V. a Gheorghe Jonescu (Gróf Károlyi Gyula) utcában, a VI. az Avarffy (Deák Ferenc) utcában, az Emarffy-házban, a VII. a Pestelui (Hal) téren, a VIII. a Ghica Voda (Vadászkürt), az E. Stasescu (Vendel) és a Spatarul Borcea (Mély) utcában, a IX. a Doamna Balasa (Purgly Lajosné) utcában.

Eöhm Vilmos, Két forradalom tüzében, kapható: „KELET” hírlaplrodában.

— Erdély olcsóbb, mint Magyarország. Budapestről táviratozzák: A nemzetgyűlés mai ülésén Kiss Menyhért éberedővezér a művelt központosítvány és a munkásság nyomoráról beszélt. Szerinte a tojást a Kereskedelmi Bank, a cukrot a Hitelbank és a lisztet a malomkoncentráció drágítja. Hangoztatta, hogy a faivédelmi politika alapján kellene leküzdeni a drágaságot. Kijelentette, hogy a ki vitel nem javította a román példájára, ahol tiltották a kivitel és ezért Erdélyben aránylag is sokkal olcsóbb a megélhetés, mint Magyarországon.

— Teheránuforgalom az arad-nagyvárad vonalon. Timisoarai (temesvári) szerkesztőségünk jelenti: Mosoiu közlekedésügyi miniszter kijelentette, hogy az arad-nagyvárad vonalon július 15-én megindul a teheránuforgalom.

Bucurestiből táviratozzák: Bratianu Vintila pénzügyminiszternek a külföldi kölcsön megszerzésére irányuló tárgyalásai

reültek fel. Mindamellett remény van arra, hogy a vasuti beruházásokra fordítandó kölcsön megszerzése sikerülni fog. A kölcsönnek kétharmad részét vasuti anyagokban, egyharmad részét pedig kész pénzben akariák folyósítani.

— Bródy Sándor állapot rosszabbodott. Budapestről táviratozzák: A nagybeteg Bródy Sándor állapotáról jövő híreket fővárosszerte szivszorongva figyelik. Amilyen osztatlan megkönnyebbülést keltett a közkedvelt Sándor bácsi állapotában néhány nappal ezelőtt beállott enyhülés, ép oly lesújtólag hatott az a mai hír, hogy helyzete rosszabbra fordult. Kezelőorvosai a balatonfüredi szanatóriumban konzíliumot tartottak.

— A kereskedők és az új városi adók. Timisoarai (temesvári) szerkesztőségünk telefonálja: A timisoarai kereskedők egyesülete vasárnap délelőtt az új városi adótörvény megvitatására nyilvános közgyűlést tart.

— Az ügyvédi vizsga új rendje. Azokat a jelölteket, akik 1923. évi júniusi ciklusban jelentkeztek az ügyvédi vizsgára, nagy meglepetés érte, amennyiben közölték velük, hogy egy nemrégiben érkezett miniszteri rendelet értelmében ezen az ügyvédi vizsgát csakis az állam hivatalos nyelvével lehet letenni. Az ügyvédi vizsgák adminisztratív részével megbízott bíró nyilatkozata szerint, a fenti értelemben módosított régi rendszer szerint még fognak tartani ügyvédi vizsgákat ez év szeptember hó végén, vagy október hó elején.

— Véletlenség vagy öngyilkosság? Timisoarai (temesvári) szerkesztőségünk jelenti: Mihájlovi Pannika gyárvárosi lakos tegnap délután észrevett egy embert, aki a Begában mosta a lábát, majd hirtelen a víz alá bukkolt. Elmondta a szüleinek, akik feljelentést tettek az esetről a hatóságnak. A kiszállított rendőrbizottság a parton csak egy pár harisnyát talált és nem tudta megállapítani, hogy az eddig még ismeretlen ember véletlenség vagy öngyilkosság áldozata lett.

— Valódi Minimax tűzoltókészülék 10 évi garancia mellett csak a gyár egyedüli képviselője: Hermes keresk. váll. Arad, Str. Martia No 3. árusít

Megtorlást ígér a magyar belügyminiszter

(Nincs eredmény a Club-kávéházi merénylet ügyében.)

Budapestről táviratozzák: A Club-kávéház ellen elkövetett bombarénylet ügyében a rendőrség eddig csak egy tanu vallomásán tudott elindulni, amelyet tegnap délelőtt tettek a főkapitányságon. Egy kereskedő, aki a Club-kávéház állandó kúfogatója, azt vallotta, hogy mikor egy óra előtt néhány perccel elhagyta a Club-kávéházat, az ajtó előtt egy magas nyulának fiatalembert látott, közelében egy alacsonyabb cvikkeres ifjút. A magas fiatalember fejéje fordult és gúnyosan ezt mondta:

— Mázlis egy zsidó vagy, majd nem otthagytad a fogad.

A cvikkeres fiatalember pedig megfogta a karját és félrehozta ezekkel a szavakkal:

— Gyere innen, ne ostobáskodj.

A kereskedő ekkor, hogy a kényelmetlen helyzetből megszabaduljon, Kocsiba ült. Mikor a Kocsi a Báró Aczél-utcahoz ért, egy fiatalembert látott szaladni, aki nyúlászik, a Kávéház előtt álló fiatalembernek társas volt. A Kocsi már jó messze volt, mikor a merénylet történt. Most a kereskedőt szembesítik a főkapitányságon előállított fiatalemberekkel. A szembesítésnek eddig még nincs eredménye, azonban remélik, hogy a kereskedő, aki a gázlámpa fényénél alaposan megfigyelte a magas fiatalember arcát, rá fog ismerni arra, aki megszólította a kávéház előtt.

A nemzetgyűlés tegnap ülésén Fábrián Béla demokrata interpellált. Zajos jelenetek között mondta el értesüléseit a titkos társulatok szervezőtől. Majd részletesen foglalkozott a Club-kávéház elleni merénylet ügyével, amely akkor történt, amikor a budapesti rendőrség egyes titkos társaságok vezetőit letartóztatta.

Nagy Emil igazságügyminiszter válaszolt az interpellációra. Meggyőződése, hogy az ország nyugalomhoz jut, ha a felelős kormányváltás értelemmel látják hozzá, hogy megtisztítsák a közéletet a zavaró jelenségektől. Megnyugtatta az interpellálót, hogy a kormány rendelkezik a megfelelő eréllyel és a tisztító munkára elszánt akarattal. Becsületszárára jelenti ki, hogy amikor az igazságügyminiszteri tárcát átvette, a teljes jogrend helyreállítására vállalkozott. Amely percben erre gyengének érzte magát, távozik a helyéről.

Rakovszky belügyminiszter szintén felszólalt. Kijelentette, hogy a letartóztatásban levő Kovács fivérek ügye hitvány, közönséges büncselekmény, amelyben zsarolásról és piszkos pénzszerezésről volt szó. Foglalkozott a Club-kávéház elleni merénylet dolgaival is. Egymásután három merényletről rántották le a leplet, amelyek a főváros úzsungelijéből indultak ki. A legkönnyörtelenebb, a legszigorubb tisztogatást fogja elvégezni a földalatti csoportokkal szemben. Kiadta a rendetlet, hogy mindazonkor a helyeken, ahol feltételezhető, hogy fegyverek, robbanó anyagok, bombák vannak, a legszigorubb nyomozást folytassák le. A beszédet nagy tapsal fogadták. Fábrián megnyugással tudomásul vette mindkét miniszteri választ. Utána Benárd

Ágoston A Nép főszerkesztője szólalt fel. Bejelentette, hogy A Nép egymillió korona jutalmat ajánlott fel a Club-kávéház elleni merénylet kézrekerítésére.

Közgazdaság.

A francia frank ingadozása.

(A dollár emelkedett.)

A francia frank, amely néhány nappal ezelőtt hirtelen 33.80-ra esett Zürichben és azóta lassu emelkedéssel tegnap ismét elérte a 34.30-as árfolyamot, a mai zárlatban újból zuhant és 33.90 volt a kurzusa. A dollár Zürichben megtartotta emelkedő irányzatát és ma 557.50-es áron jegyezték. A szokol is emelkedett kis mértékben 17.40-re. A leu megtartotta tegnapi árfolyamát. Az osztrák korona 0.00816250-re emelkedett. A bucu-restii tőzsdén az értékek kurzusában jelentékeny változás nem történt. A magyar Devizaközpont a leut ismét 42.50—46.50-es áron jegyezte. A dollár és a szokol ára Budapesten is jelentékenyen emelkedett. A Devizaközpont a dollárt 8.540—8.840 koronás áron jegyezte, de a magánforgalomban 10 ezer koronánál magasabb összeget fizettek érte. Párisban 100 leuért 8.30 frankot adtak.

Aradi valutaárak. (Julius 5.)

Francia frank 12.20, svájci frank 35.50, dollár 206, dinár 2.05, szokol 6, márka 0.0020, lira 8.70, angol font 900, magyar korona 0.02, osztrák korona 0.0030. **Kifizetések:** Budapest belföldi 74, külföldi 42, Bécs 350, Berlin 0.0013, Prága 6.10 Zürich 35.15, Milano 8.85, Páris 12.10, London 9.20, Newyork 204, Belgrád 2.15.

Bucurestii tőzsdézárlat. (Julius 5.) Kifizetések: Páris 11.80, Berlin 0.0013, London 907, Newyork 198.50, Milano 8.68, Zürich 34.90, Bécs 0.002850, Prága 6.01, Budapest 0.0225. **Valuták:** Napoleon 710, márka 0.0016, leu 1.60, török lira 1.20, angol font 920, francia frank 12.30, svájci frank 35, lira 8.85, drachma 5.25, dinár 2.18.

dollár 205, lengyel márka 0.0021, osztrák korona 0.0028, magyar korona 0.01.50, szokol 5.80.

Zürichi nyitás. (Julius 5.) Berlin 0.0032, Newyork 577, London 2530, Páris 34.25, Milano 25.10, Prága 17.4250, Budapest 0.06.50, Belgrád 6.15, **Bucuresti** 2.85, Varsó 0.0050, Bécs 0.008150.

Zürichi zárlat. (Julius 5.) Berlin 0.0030, Amsterdam 226.25, Newyork 557.50, London 2690, Páris 33.90, Milano 24.90, Prága 17.40, Budapest 0.06.50, Belgrád 6.15, **Bucuresti** 2.85, Varsó 0.0053, Bécs 0.00816250.

Budapesti Devizaközpont jegyzései. (Julius 5.) Napoleon 29600, Belgrád 91—95, Berlin 0.5.30—6.10 márka 0.580—6.60, **Bucuresti** 42-46 lei 42.50—46.50, London 38925—40125, angol font 38945—40145, Milano 351—391, Newyork 8540—8840, Páris 507—527, francia frank 512—532, Prága 258—270, Varsó 0.7.40—8.20, Bécs 0.12.05—13.05, Zürich 1485—1540.

Árfolyamemelkedés a budapesti tőzsdén. Budapestről táviratozzák: A tőzsdén a szilárd vásárlási kedv fokozódása miatt az árfolyamok emelkedtek.

Védjegyek kicserélése. A Kereskedelmi és Iparkamara közli: A kereskedelmi miniszter a magyar és német szövegű védjegyeknek és címkéknek román szövegűkre való kicserélésének hatánapját, amely július 1-én lejárt, 2024—1923. számú rendeletével további három hónapig, október hó 1-ig meghosszabbította.

A svájci hideg nyár. Zürichből táviratozzák: Svájc északi részében az elmúlt június hónap száz év óta a leghidegebb volt. A meteorológiai intézet jelentése szerint a hőcsökkenés körülbelül négy fok celsiuszt ért el. A középhőmérséklet Zürichben csak 12.6 fokot ért el, ami sohasem történt, amióta itt meteorológiai feljegyzéseket eszközölnek.

A szerkesztésért:
KAROLY JOZSEF
felel.
Cenzorát:
IOAN NICHIU.

FELVÉTEL AZ ARADI TANÍTÓ KONVIKTUSBA.

A konviktus igazgatósága a következőket közli: A konviktusba felvételnél mindazon tanulóknak, nemzetiségre való tekintet nélkül, akik Aradon járnak iskolába. A felvételi és beiratási kérelmek 1923—24. tanévre csak 1923. július hó 20-ig fogadtnak el. A kérvényhez mellékelni kell: 1. Az utolsó iskolai bizonyítványt. 2. Születési bizonyítványt. 3. Orvosi bizonyítványt. 4. Ujraoltási bizonyítványt. 5. Szegénységi bizonyítványt, mely csak a segélyért kérvényező aradmezei tanulóknak szükséges. A bélyegtelen kérvények vissza lesznek utasítva. Ugyancsak július 20-ig jelentkezhetnek azon tanulóknak, akik a múlt évben bennlakók voltak és idén is számot tartanak helyükre. A beiratási díj: 100 Lei. Eltartási díj: 5000 Lei évente és természetben: 120 kgr. kenyérliszt: 30 kgr. nullásliszt: 100 kgr. felett burgonya: 10 kgr. bab: 12 kgr. zslr: 5 kgr. cukor: 6 kgr. hagyma: 8 kgr. szappan és 50 darab tojás. Az engedménnyel felvett tanító-gyermekek pedig csak 5000 Leit fizetnek évente. — Minden tanuló köteles magával hozni: 3 rend jó ruhát, 1 téli kabátot, 1 felöltőt, 2 pár cipőt, 1 pár házi cipőt, 1 paplant 2 fehér huzattal, 4 alsó lepedőt, 1 párnát 2 fehér huzattal, 6 nappali inget, 4 hálóinget, 6 törülközőt, 6 alsónadrágot, 12 zsebkendőt, 6 pár harisnyát, 4 szalvétát, sűrű fésűt, fej- és ruhakéft, 2 darab cipőkefét, 1 fogkefét, 2 pohár és 2 lakatot: ugyancsak szappant és fésport. Minden költséget a szülők viselnek, pl. orvosság, rongálás stb. A kezdők részére még 2 tányért, 1 poharat, 1 kanalat, villát és egy kést. — A tanítás rendes menete felett, szaktanárok öröködnék. Helyedük és zongorán szerény fizetés mellett tanulhatnak a bennlakók. Minden egyéni felvilágosítással a Tanítókonviktus igazgatósága szolgál. (Arad, Bulevardul Carol I. Nr. 66.)

COMITETUL ADMINISTRATIV.

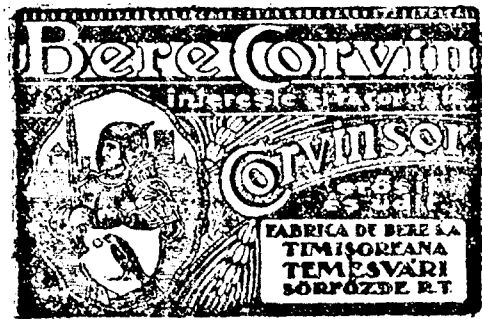
A. „FEMINA”,
gyógyhaskötőn kívül készítenek olhájásodott és operált hölgyek részére, a híres Dr. Kézmárky-féle nadrág haskötőt ami kitűnően bevált.
Ajánlom minden erős nőnek, fűző helyett viselni. 3194
Horváthné
Piața Catedralăi (Thököly-tér) 5a. szám.

Keményfa, oseresznye, tölgy, kőris, dió és hárs kapható klosnyben és nagyban
Schnur János
fakereskedőnél, Boksánbánya.

A legnagyobb versenyben is

à la Pilsen

à la München

utólérhetetlenül vezető minőségűek maradnak!

Vezérképviselő: Reusz Sándor, Arad.

Hűtőtelep. — Legmodernebb fejtőberendezés. — Jéggyár.

Grenadin és delain ruha

újdonások
leszállított ár-
bankapcsolók

JULIU PLESZ GYULA

égnél, Arad, Str. Col. Piriol 3. (Vörösmarty-a.) a színház épü-
let hátsó bejáratával szemben. = Minden vásárló egy
ajándékot kap. = Külön mértékosztály. 18640

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések 500 szavak me-
nt számítanak.Minden szó hirdetéssel ára 1.00 ml.
Vastagabb betűvel 6.- ml.A vastagabb betűvel kívánt szava-
kat aláhúzással kell jelezni.Hirdetéseket délután 5 óráig ve-
szünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szöveg-
15.- ml.A kiadóhivatal fenntartja magának a
jogot, hogy az olyan apróhirdetés szö-
vegét, amelyik tartalmánál fogva tro-
dell alakjában nem közölhető, megvál-
toztassa.

Levelezés.

ELŐKÉLO, gazdag uriember díszes be-
rátságát keresi urú. Kaland kizárva.
Teljes című levelet „Fehér galamb” jel-
igére a kiadóba kér. 3786ELŐKÉLO VALLALAT fiatal vezetője
anyagilag támogatná költőként dísztin-
gált urinót, akinek állandó barátságát
élvezné. Levelek „Szógorú diszkrét” jel-
igére e lapban jelezve a kiadóba ké-
retnek. 3782MAGAS karcu, jóképű intelligens hölgy
barátságát keresem, kit szerényen támo-
gatnék. Kalandornokra nem reflektálok.
Leveleket péntekre a kiadóhivatalba ké-
rek „Vidéki” cím alatt. 3788

Alkalmazás.

CSOMAGOLÓ LEÁNYOK felvételnek
Gracia-laboratorium. — Román-templom
udvarán. 3763JÓ FIZETÉSSEL fiúk és leányok tanu-
lóknak felvételnek. Színházi Versenyba-
r Piata Avram Lancu (Szabadság-tér.)
3787JÓL főző mindenek magas fizetéssel
Aradhoz közeli községbe felvétetik. Er-
dős Gyula Engelsbrunn, malom. 13165MINDENES főzőt azonnali belépésre
keresek. Strada Seminarului (Sina-
utca) 1a) 13165PERFECT román, magyar, német, an-
gel levelező gyors-gépiro állást keres
1-ére. Ajánlatokat „Perfect” jelíggel ki-
adóba kérek. 13164MINDENES főzőt kis gyermekével ál-
lást keres. Címeket a kiadóba kér. 3793VARRÓLEÁNYOK felvételnek Wolmuth
Strada Barițiu (Rákóczy-utca) 29. 3796

Lakás.

CSINOSAN bútorozott szoba komoly
uriember részére kiadó. Cím kiadóhiva-
talan. 3789BUTOROZOTT szobát különbejáratú
keresek címeket a kiadóba kérek. 3783

Vétel és eladás.

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán
és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst
tárgyakat, perzsa és szikoni szőnye-
geket, egész gyűjteményeket a legmaga-
sabb áron vásárol a Salon Artistique
Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Elz-
palota.) 11895NAGY RÉSZEKRENY, polikáros com-
plett háló, márványlapos szép ebédlő-
kredenc, asztalok, székek, egyéb buto-
rok eladó. Haber, Str. Desseanu (Ré-
ny-utca) sarok. 13286SAJÁT KÉSZÍTÉSŐ Fémalkatás fűző-
nyök, ágytakarók, csipkefüggönyök és
választékban. Modern előnyomda. Er-
neszt kézmunka üzlet színház mögött.
3655ELADÓ egy ebédlő kredenc, asztal,
székek és különféle butorok elutazás
miatt. Megtekinthető Piata Stefan Cel
Mare No. 2. alatt, Cirkusszal szemben.
3790GYÖNYÖRŰ BÖLCSŐ, sejtsem keres-
telő garnitúra, fűrésztő kád, finom ab-
rosz, törülköző, evészköz, képek, stb.
eladó. Strada Udrea (Farkas-utca) 5.
Calea Radnei-ut melletti. 3791ELKÖLTÖZÉS VÉGÉTT sürgősen eladó
lusterek, íróasztal, könyvszekrény, nagy
előszobaszekrény, szobá asztal, stb.
Megtekinthető délelőtt 9—12-ig, délután
3—6 között Calea Saguna (Varjassy La-
jos-utca) 143. 3795VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket,
bélvegyűjteményeket, festményeket és
hegedűket a legmagasabb áron. Ker-
pel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kö-
tetes költőkönyvtár. Telefon 385.
13629A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKIN-
TETTEL sürgősen keresünk antik buto-
rokat, perzsa szőnyeget, festménye-
ket, műtárgyakat, régi üveg és porcellán
tárgyakat, japán vázákat és ezüst ötvös
munkákat. Vidéki meghívásra kiutazunk.
Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota.
13573BUTOR RAKTÁROMBAN ebédlők, háló
szobák, valamint kárpitos áruk olcsó
áron kaphatók. Wiegenfeld, Strada Emi-
nescu (Deák Ferenc-utca) 40a) 13585GYÖNYÖRŰ fekete zongora feltűnő ol-
csón eladó. Uranus-iroda, főpostával
szemben. 13910TESSÉK sietni, ismét vannak vászon-
maradékok 39 lei, 25 százalékkal ol-
csóbb, mint végben. Cica, Asszonyka,
Anyák öröme. D. Popoviciu, Bul. Reg.
Ferdinand (Boros Béni-tér.) Motorálla-
máznál. 13164HOFFHER és SCHRANTZ hatos ma-
gánjáró, tizenöt éves cséplőgarnitúra még
a mai napon eladó. Uranus-iroda, főpos-
tával szemben. 1391025 szilváskád eladó, esetleg bérbeadó.
Baumann, Str. Josif Vulcan 6. 3548ANTIK rococo-butor sürgősen eladó.
Cím a kiadóhivatalban. 3606KOMPLETT kovácsműhely berendezés
eladó. Str. Coanda (Borona-utca) 7—22.
13285

Ingatlan.

PECICAI-uton magánház elfoglalható
négyosztás lakással, nagy telekkel el-
adó. Uranus-iroda, főpostával szemben.
13910KERESÉK megvételre a belvárosban,
vagy közelében házat kerttel. Lakás
nem szükséges. Ajánlatokat „Jókarban”
jelíggel a kiadóba. 3785NÉGY—ÖT szobás modern magánházat
keresünk megvételre elfoglalható lakás-
sal, lehetőleg a főtér közelében, vagy
attól nem messze. Cím Kelet hírlapiroda.
13165

Üzletek.

EGY modernül felszerelt cukorka és
csokoládé gyár egy detail üzlettel, egy
szobás lakással 45.000 leiert elutazás
miatt eladó, azonnal átvehető. Roth Jó-
zsef Soroksár, Pest mellett. 3743

Oktatás.

ROMÁN TANÁRNŐ csoportoknak órát
ad. Cím a kiadóhivatalban. 3748

Különféle.

VILLANYSZERELÉST, csengőberende-
zést legolcsóbban vállal Schwarcz mű-
szerész Strada Brancovici (Lázár Vil-
mos-utca) 3. 12815VANILON. Legjobb, legtekélyesebb
Vanilla pótszer cukraszok, kávéház tu-
lajdonosok s minden háztartás részére.
Fagylaltok, finom tészták, likőrök előál-
lítására legalkalmasabb. Készít dr. Föl-
des & Hehs vegyészeti gyár Arad.
13601

CRÈME MADELAINE

Kiváló hatású kozmetikai készítmény
széplő bőrre (mitesser) pattanások,
arcvörösség, májfoltok és arcbőr min-
den tisztáltsága ellen. — Készítik:

Dr. Földes & Hehs

gyógyszerészek, pipere szappan és
vegyészeti gyár: Arad, Micalaca.
Budapesten Bertalan-utca 26. Margit
creme gyár. Ügyeljünk a márkára, óva-
kodjunk a hamisításoktól és hason-
nemű utánzatoktól. 13891

Konyhaberendezések

szép kivitelben.
Leányszoba, } és választékban
Előszoba, } raktáron.
Hálószoba }
CZIRKAL, Arad, Bul. Reg. Ferdinand 37.
(Boros Béni-tér) 7. Telefon 584. 8792Legolcsóbb bevásárlási forrás
benzin, petróleum és gépolaj
DIMITRIE SUCIU,
Str. Metianu (Ferral-u.) 14. Telefon 914.Plombált, valódiszegedi
édesnemes, rózsza
és mercantii

PAPRIKA

szükségletét minden-
kor a legelőnyöseb-
ben szerezheti be:

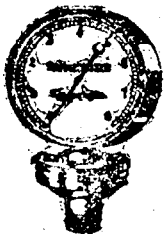
BODNÁR TESTVÉREK

szegedi paprika-importh, romániai fölerakatában ARAD, Strada Mocioni
No. 4. (Orczy-utca) 1. szám. Eladás csak nagyban.

Fornérgyár és Keményfatermelő R.-T., Arad,

Piata Plevnei (Arpád-tér) 2. Legolcsóbb és legjobb fornérbeszerzési forrás.
Vásárol állandóan: Jávör, hárs, kőris, cseresznye, gyertyán és diófarönköket.Megbizottunk Buda-
pestre és Bécsbe
utazik, megbízásokat
garantia mellett
bétfo délig vállalunk.

Esca

Str. Emi-
nescu 40.
Telefon
806. sz.

MANOMETER

és mindenféle mérőműszereket készít, javításokat vállal:

Gáspár műszerész, Arad, Str. Horia No. 1.

javítás végett beküldött műszereket
rövid idő alatt vissza küldöm. Telefon 315.

GYÜJTŐKOCSIT

indítunk BUDAPESTRE a napokban

Küldemények elszál-
lítását előnyös fel-
tétel mellett vál-
laljuk a külföld
bármely állomására

Lloyd 1892.

13785

Deutsch Testvérek nemzetközi szállítók

Arad, Str. G. Lazar 6. :: Telefon 401. sz.

Brilliansáru, gyöngyöt, platinát, arany és ezüst árukat és hamis fogsorokat
magas áron vesznek: Kun ékszerész, Arad.